

דיני ממונות פרק שלישי סנהדרין כז.

מוגש מאת 'הקו החרדי'

עד זומם;

כז.

אביי למפרע הוא נפסל, מרגע שהעיד רשע הוא ואל תשת רשע עד. רבא מיכן ולהבא הוא נפסל; דחידוש הוא: מדוע אתה סומך על אלו סמוך על אלו? אין לך בו אלא משעת חידושו ואילך.
א"ר גמ' רבא ס"ל כאביי, ורק הטעם שגם מכאן ולהבא משום הפסד לקוחות נפסק"מ שהעידו שנים בחד, או דפסלם בגזילות.
הלכה ר"פ נהג כרבא. מנר"א הלכה כאביי וכן הלכה כאביי ביע"ל קג"ם

מומר אוכל נבילות

לכו"ע לתיאבון - פסול.

להכעים, אביי: פסול, דהו"ל ליה רשע, ואל תשת רשע עד. ורבא: כשר, רשע דחמס בעינן.
מיתבי: אל תשת רשע עד, אל תשת חמס עד אלו גולנין ומועלין בשבועות. ולבא: אחד שבועת שוא ואחד שבועת ממון?
ודחי: דשניהם שבועת ממון. ושבועות היינו שבועות דעלמא.
תיובתא: אל תשת רשע עד, אל תשת חמס עד - אלו גולנין ומלוי רביות - [ומשמע אבל לא מומר להכעים] - תיובתא דאביי: תיובתא.

נימא בתנאי:

לר"מ עד זומם פסול לכל התורה כולה,
רבי יוסי רק שהזום בדיני נפשות, אבל הזום בדיני ממונות כשר לדיני נפשות. אליבא ד' יוסי לכו"ע מקולא לחומרא לא אמרי'
אליבא ד' ר"מ חלקו, אביי - כרבי מאיר, ולרבא: דווקא שם לר"מ עד זומם דממון רע לשמים ולבריות. משא"כ כאן אין רע לבריות. והלכתא כאביי. ואף דאיתותב - הברייתא היא כרבי יוסי. והלכה כר"מ [אף דתמיד כר' יוסי] משום שסתם התנא כמותו

והיכן סתם כר"מ דעד זומם פסול לכל התורה

דבר חמא הרג את הנפש א"ל ריש גלותא לראב"י לעיין בזה, ואם וודאי הרג - לנקר עיניו. והביאו ב' עדים דודאי הרג, והלך כ"ח והביא ב' עדים שהעידו בחד מהם א. אמר לפני גנב קב שעורים קלופים, וחד אמר: לפני גנב בית יד רומח

כז:

א"ל: וכי דעתך כר"מ והא הלכה כרבי יוסי דהזום בדיני ממונות כשר לדיני נפשות! וע"ז ר"פ ה"מ דלא סתם התנא אבל כאן סתם כר"מ לאו מדרתנן: כל הראוי לדון דיני נפשות ראוי לדון דיני ממונות.
ולאו ר' יוסי דהא עד זומם כשר לנפשות ופסול לממונות ובהכרח ר"מ - דשם מיירי בפסולי יוחסין ומוכח מסיפא דתני: יש ראוי לדון דיני ממונות ולא נפשות, שהזום בדיני נפשות, ואיך ראוי לדון דיני ממונות? הא לכו"ע פסול הוא! אלא מדובר בפסול יוחסין.
אלא מדרתנן זה הכלל כל עדות שאין האשה כשירה לה אף הן אין כשירין לה. ולאו רבי יוסי שהרי עדות נפשות, אין האשה כשרה לה, והן כשירין לה. ובהכרח דסתם התנא כרבי מאיר היא.
קם בר חמא נשק רגליו, וקיבל עליו מס של כל השנה.

ואלו הן הקרובין:

משנה.

אחיו, ואחי אביו, ואחי אמו, ובעל אחותו, ובעל אחות אביו, ובעל אחות אמו, ובעל אמו, וחמיו, וניסו. הן ובניהן וחתניהן, וחורגו לבדו. אמר רבי יוסי: זו משנת רבי עקיבא. אבל משנה ראשונה: דודו, ובן דודו, וכל הראוי ליורשו, וכל הקרוב לו באותה שעה.
היה קרוב ונתרחק - הרי זה כשר.
ר"י אומר: אפילו מתה בתו ויש לו בנים ממנה - הרי זה קרוב. האוהב והשונא. אוהב - זה שושבינו, שונא - כל שלא דבר עמו שלשה ימים באיבה. אמרו לו: לא נחשדו ישראל על כך.

מנין

דתנו רבנן: לא יומתו אבות על בנים הרי כבר נאמר איש בחטאו יומתו. לא יומתו - בעדות בנים, ובנים לא יומתו - בעדות אבות. והך דפוקד עון אבות על בנים! כשאוחזין מעשה אבותיהן בידיהן. כדתניא: ואף בעונת אבתם אתם ימקו: כשאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם. דהרי איש בחטאו יומתו - הרי כשאוחזין מעשה אבותיהן בידיהן.